

Źródło 2. Współczesny historyk o pojawieniu się Słowian nad Bałtykiem.

W toku słowiańskich „wędrowek ludów” trzy wielkie plemiona Słowian nadbałtyckich opuściły swoje pierwotne siedziby: Obodryci, jak sama nazwa wskazuje, znad środkowego dorzecza Odry, osiedlając się w Meklemburgii; Wieleci, noszący w swej pierwotnej siedzibie nazwę „Weltów” (Ptolemeusz) na prawym brzegu dolnej Wisły, zajmują nowe siedziby na lewym brzegu dolnej Odry; nie pozostawiła w źródłach śladów wcześniejsza praojczyzna Kaszubów, zajmujących nowe siedziby wzdłuż Bałtyku między dolną Wisłą i dolną Odrą.

(G. Labuda, *Skąd przybyli Kaszubi na Pomorze w okresie słowiańskich „wędrowek ludów” (VI-VII w.)*, [w:] *Europa barbaria, Europa Christiana. Studia mediaevalia Carolo Modzelewski dedicata*, Warszawa 2008, s. 103.)

Źródło 3. Teofylakt Simokattes, pisarz bizantyjski (VII w.), o posłach znad Bałtyku.

Następnego dnia trzech ludzie pochodzenia sklawińskiego (...) schwytni zostali przez gwardzistów cesarskich (...). Cesarz wypytywał ich, z jakiego są plemienia, gdzie mają swoje siedziby i dlaczego znaleźli się na terytorium rromańskim [tj. bizantyjskim – D.Sz.]. Oni zaś odparli, że pochodzą ze szczepu Sklawinów, mieszkają nad brzegami Oceanu Zachodniego [chodzi tutaj o Morze Bałtyckie; traktowano je wówczas jako zatokę Oceanu Atlantyckiego, który nazywano Oceanem Zachodnim – D.Sz.].

(Cyt. za: G. Labuda, *Słowiańszczyzna starożytna i wczesnośredniowieczna. Antologia tekstów źródłowych*, Poznań 2003, s. 75.)

Źródło 4. Współczesny historyk o pobycie Słowian nad Bałtykiem.

Pierwszą wiadomość o pobycie Słowian nad Bałtykiem podał bizantyjski kronikarz, Teofylakt Simokattes (pierwsza połowa VII w.); można ją datować na schyłek VI wieku. (...) Jeżeli zaś posłowie słowiańscy skierowani przez słowiańskich wodzów do chana awarskiego rzeczywiście pochodzili z Pomorza, to można by ich uznać za pierwszych historycznie poświadczonych Kaszubów, którzy w misji dyplomatycznej zawędrowali na teren Cesarstwa Bizantyńskiego.

(G. Labuda, *Historia Kaszubów w dziejach Pomorza*, t. 1: *Czasy średniowieczne*, Gdańsk 2006, s. 45.)

Na podstawie źródeł 1, 2, 3 i 4 odpowiedz na następujące polecenia:

- A.** Podaj chociaż jeden argument uzasadniający przypuszczenie współczesnego historyka na temat kaszubskiego pochodzenia posłów, o których wspomina bizantyjski kronikarz w opisie wydarzeń z końca VI stulecia.
- B.** Podkreśl w źródle 4 fragment, który wskazuje, że historyk nie jest w pełni przekonany o tym, że trzech posłowie pochodzili z Kaszub.
- C.** Jeśliby przyjąć, że posłowie, wymienieni w dziele bizantyjskiego kronikarza, nie byli Kaszubami (pochodziliby z innych obszarów położonych nad Bałtykiem), to ustal – w tej sytuacji – nazwy dwóch plemion (związków plemiennych), z których mogli się wywodzić.

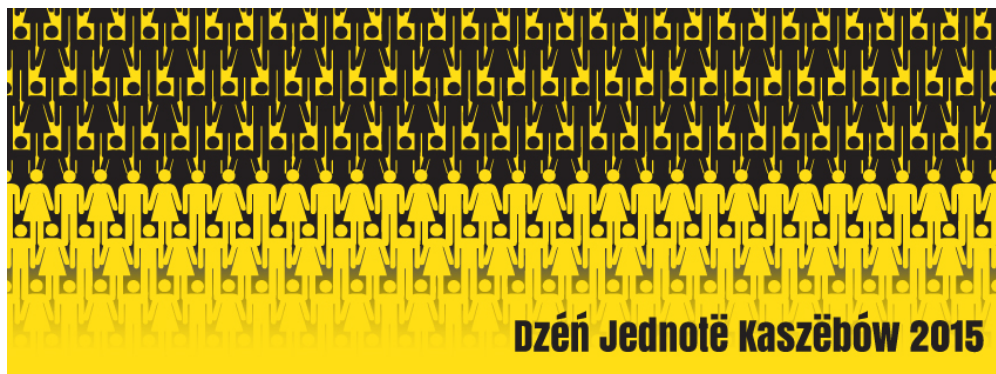
Zadanie 3 [3 pkt]

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest ono fałszywe.

Lp.	Zdanie	Prawda	Falsz
1	Pierwsza pisana wzmianka o Kaszubach jest zawarta w bulli papieża Grzegorza IX z roku 1238.	P	F
2	Na pamiątkę pierwszej pisanej wzmianki o swej ojczystej ziemi, Kaszubi obchodzą obecnie Święto Flagi Kaszubskiej.	P	F
3	Najpierw w źródłach historycznych pojawiła się nazwa Pomorzanie, a potem Kaszubi.	P	F

Zadanie 4 [2 pkt]

Źródło A.

(Źródło: <http://naszekaszuby.pl/modules/news/article.php?storyid=3848>)

Źródło B.

(Źródło: <http://www.kaszubsko.com/index.php?mact=News,cntnt01,detail,0&cntnt01articleid=329&cntnt01returnid=47>)

Źródła A i B powstały w związku z uroczystymi obchodami świąt, które nawiązują do wydarzeń historycznych. Odwołując się także do wiedzy pozaźródłowej wykonaj następujące polecenia:

A. Kiedy (podaj dzień i miesiąc) obchodzi się Dzień Jedności Kaszubów? Do jakiego wydarzenia historycznego nawiązuje to święto?

B. Kiedy (podaj dzień i miesiąc) obchodzi się Dzień Pomorza? Do jakiego wydarzenia historycznego nawiązuje to święto?

Zadanie 5 [1 pkt]

Współcześni historycy i językoznawcy – badając etymologię nazwy *Kaszuby* – powszechnie przyjmują, że określenie to oznacza:

- A.** młyny, miejsca położone nad wodą, podmokłe;
 - B.** obszar zamieszkiwany przez ludzi noszących długie i szerokie szaty.
-

Zadanie dodatkowe:

Wykorzystując wersję elektroniczną Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego i Innych Krajów Słowiańskich (t. 3, Warszawa 1982 – zob.: http://dir.icm.edu.pl/pl/Slownik_geograficzny/Tom_III/) przeczytaj hasła odnoszące się do **miejsowości** noszących nazwy *Kaszuba*, *Kaszuby* itp., a następnie ustosunkuj się do następującego fragmentu Internetowego Podręcznika Historii Kaszubów: *Obecnie najczęściej uważa się (za ks. Stanisławem Kujotem), że słowo **kaszuby** oznacza **wody niezbyt głębokie, wysoką trawą porośłe**. Nazwa **kaszuba** odnosi się także do młynów i miejsc położonych nad wodą*. Wyjaśnij, czy ta koncepcja znajduje uzasadnienie w odniesieniu do tych miejscowości. Podaj także nazwę kaszubskiej gminy (zgodnie z obecnym podziałem terytorialnym), na terenie której znajduje się miejscowość Kaszuba.